

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200624
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622200624.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci navrhovateľa: M. a manželky: W., za účasti maloletého dieťaťa: JX. o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Lučenec bol dňa 18.02.2022 doručený návrh na rozvod manželstva navrhovateľa a jeho manželky a na úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Následne dňa 20.02.2022 bol doručený ďalší návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal vytýčenia termínu pojednávania.

2. Z úradnej činnosti súd zistil, že na tunajšom súde bolo vedené konanie o rozvod manželstva účastníkov konania aj pod sp. zn. 10P/44/2021, ktoré konanie bolo zastavené uznesením č.k. 10P/44/2021-176 zo dňa 07.12.2021, právoplatným dňa 29.12.2021, z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom. Rovnako tak bolo konanie o rozvod manželstva vedené aj pod sp. zn. 5P/5/2022, ktoré bolo zastavené uznesením č.k. 5P/15/2022-10 zo dňa 27.01.2022. K dnešnému dňu je konanie právoplatne skončené (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.02.2022).

3. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11Ps/8/2020-196 zo dňa 10.05.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/35/2021-309 zo dňa 07.12.2021 a opravným uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 11Ps/8/2020-348 zo dňa 02.02.2022, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 29.01.2016, sp. zn. 17Ps/8/2013 - 112, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2016, v časti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony M. tak, že menovaný nie je spôsobilý :

- samostatne rozhodovať o prevode, kúpe, či predaji hnuteľného aj nehnuteľného majetku v akejkoľvek hodnote,
- samostatne uzatvárať zmluvy a dohody, ktoré by ho zaväzovali k plneniu finančných, event. materiálnych povinností,
- samostatne preberať dôchodok a sociálne dávky a hospodáriť s finančnými prostriedkami nad 200,- Eur mesačne,
- samostatne konať s úradmi, vrátane rozhodovať o mieste svojho trvalého alebo prechodného bydliska,
- samostatne konať pred orgánmi činnými v trestnom aj občiansko-právnom konaní, vrátane podávania žalôb resp. iných návrhov na súdy a iné orgány verejnej moci,
- samostatne konať pri zaisťovaní zdravotnej starostlivosti a liečebnej spolupráce, vrátane rozhodovania o potrebe, spôsobe, čase a mieste liečby, jeho hospitalizácií, rozhodovania o vstupe a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, poskytnutia informovaného súhlasu k zdravotnej starostlivosti,
- samostatne konať pri poskytovaní sociálnych služieb vrátane rozhodovania o umiestnení, vstupe a výstupe do a z domova sociálnych služieb.

Predmetným rozsudkom tiež došlo k zmene uznesenia Okresného súdu Lučenec zo dňa 10.01.2018, č.k. 9Ps/9/2017-70, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.01.2018, v časti vymedzenia oprávnení a povinností opatrovníka tak, že opatrovník obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony: W., trvale bytom W. je oprávnená a povinná zastupovať obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony pri právnych úkonov, na ktoré nie je spôsobilý, a to tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových a iných právach.

Opatrovník obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony je oprávnený hospodáriť s finančnými prostriedkami opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. Právne úkony presahujúce rámec bežnej správy vykonané opatrovníkom podliehajú schváleniu súdom.

Opatrovník je povinný predkladať súdu najmenej dvakrát do roka, a to k 30.06. a k 31.12. kalendárneho roka, správy o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie opatrovníka je povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

Obmedzený v spôsobilosti na právne úkony má právo podať návrh o navrátenie spôsobilosti na právne úkony najskôr po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol súd tak, že trovy konania hradí štát a žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2021.

4. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

5. Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

6. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

7. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 67 CSP, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

9. Podľa § 68 ods. 1, 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

10. Podľa § 93 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

11. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

12. Predpokladom meritórneho rozhodnutia súdu je, okrem iného, splnenie procesných podmienok. Z teoretického hľadiska rozdeľujeme procesné podmienky na podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane strany sporu alebo účastníka konania, vecné procesné podmienky a tzv. negatívne procesné podmienky. Procesnú spôsobilosť zaraďujeme spolu s procesnou subjektivitou medzi procesné podmienky na strane strany sporu, resp. účastníka konania. Bez splnenia procesnej podmienky, a to existencie procesnej spôsobilosti, nie je možné vo veci meritórne rozhodnúť. Na splnenie tejto procesnej podmienky musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

13. Ak je účastníkom konania o rozvod manželstva osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony, takýto účastník musí byť v konaní zastúpený opatrovníkom ako zákonným zástupcom podľa § 27 OZ. Spravidla je osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka ustanovený jej manžel. Z dôvodu kolízie nie je možné, aby druhý manžel zastupoval prvého z manželov, súd preto manželovi, ktorý nemôže konať sám za seba, ustanoví postupom podľa § 69 a 71 CSP procesného opatrovníka.

Špecifickou situáciou je prípad, keď sa rozvodu domáha ten z manželov, ktorý nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a ktorého opatrovník - jeho manžel s rozvodom nesúhlasí. Najprv treba posúdiť, či obmedzenie spôsobilosti na právne úkony platí aj pre oblasť rozvodu manželstva. Pokiaľ nemá manžel, ktorý by sa chcel rozviesť, v tejto oblasti spôsobilosť na právne úkony, vtedy treba najprv ustanoviť opatrovníka v konaní o ustanovení opatrovníka (§ 272 a nasl. CMP), ktorý podá menom opatrovanca návrh na začatie konania.

14. Konanie o rozvod manželstva je prísne návrhové konanie. V predmetnej veci sa návrhu na rozvod manželstva domáha navrhovateľ, ktorý je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, pričom toto obmedzenie sa vzťahuje aj na podávanie návrhov na súd, teda je obmedzený aj na podanie takéhoto návrhu. Ustanovená opatrovníčka - manželka navrhovateľa nemôže v zmysle § 68 CSP za navrhovateľa konať, keďže medzi manželmi došlo k stretu záujmov. Ako je súdu z úradnej činnosti známe, a to najmä z konania sp. zn. 10P/44/2021, manželka s rozvodom manželstva nesúhlasí. Za danej situácie je správny procesný postup taký, aby súd najprv navrhovateľovi ustanovil procesného opatrovníka na podanie návrhu na rozvod manželstva, ktorý opatrovník následne za opatrovanca (navrhovateľa) takýto návrh podá. Lustráciou v súdnych registroch Okresného súdu Lučenec bolo zistené, že z uvedeného dôvodu zákonná sudkyňa v konaní sp. zn. 5P/5/2022 podala podnet na začatie konania o ustanovenie opatrovníka obmedzenému spôsobilosti M. na podanie návrhu na rozvod manželstva. Konanie je na Okresnom súde Lučenec vedené pod sp. zn. 7Ps/3/2022. Vo veci nateraz nebolo rozhodnuté.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nemá spôsobilosť na právny úkon - podanie návrhu na rozvod manželstva, súd podľa § 161 ods. 2 CSP konanie pre nedostatok podmienky konania zastavil. Po tom, čo bude navrhovateľovi ustanovený procesný opatrovník, tento podá za opatrovanca (navrhovateľa) návrh na začatie konania o rozvod manželstva, ktorý bude smerovať voči jeho manželke - opatrovníčke podľa § 27 OZ, ktorá je v tomto smere so svojím manželom (opatrovancom) v konflikte záujmov.

16. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.